

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

11 juni 2026

Lena Kling (L)

Gunnar Caperius (C)

Kristina Lutz m.fl. (M)

Skrivelse om orosanmälningar från förskola och BVC

Barn som far illa behöver upptäckas tidigt. Det gäller särskilt de allra yngsta barnen, som själva har mycket begränsade möjligheter att berätta om våld, omsorgsbrist, missbruk, psykisk ohälsa eller andra allvarliga problem i hemmet.

Trots detta är orosanmälningar från de verksamheter som möter små barn fortsatt mycket få. I Socialtjänstrapporten 2025 framgår att förskolan stod för 2,3 procent av orosanmälningarna till socialtjänsten, jämfört med 2,5 procent året innan. BMM/BVC stod för 0,8 procent, jämfört med 1,0 procent året innan. Det innebär att båda andelarna har sjunkit, trots att just dessa verksamheter har en central roll i att upptäcka oro för de yngsta barnen.

Det är bekymmersamt. Förskolan möter många barn varje dag och kan ofta se förändringar i beteende, frånvaro, omsorgssituation eller samspel med vårdnadshavare. BVC möter i sin tur i princip alla barn under de första levnadsåren och har en viktig roll i att upptäcka risker tidigt. När så få orosanmälningar kommer från dessa verksamheter väcks frågor om små barns utsatthet upptäcks i tid.

Tidiga insatser och ett starkare förebyggande arbete är avgörande för att bryta negativa mönster. Den nya socialtjänstlagen, som trädde i kraft den 1 juli 2025 efter initiativ från Tidöregeringen, innebär ett tydligt skifte mot just detta: insatser ska kunna ges utan föregående behovsprövning, och socialtjänsten ska arbeta mer uppsökande och lättillgängligt. Det skapar nya förutsättningar för tidig samverkan mellan förskola, BVC och socialtjänst, men ställer också krav på att den lokala tillämpningen fungerar i praktiken. Det handlar om att ge personal bättre stöd, sänka trösklarna till konsultation och se till att oro för barn inte stannar i verksamheten.

Vi vill särskilt lyfta behovet av att fånga upp barn med höga och ihållande nivåer av aggressivitet. Det är en grupp där tidiga insatser kan göra stor skillnad, eftersom forskning visat tydliga samband mellan ihållande nivåer av aggressivitet som barn och att vara lagförd för våldsbrott som ung vuxen. Rätt stöd till barnet, familjen och förskolan kan förebygga att problemen växer och leder till större svårigheter senare i livet.

För att socialtjänsten ska kunna agera tidigare behöver oron också nå socialtjänsten tidigare. Förskola, BVC och socialtjänst behöver därför ha tydliga strukturer för samverkan, konsultation och tidig upptäckt. Det behöver också finnas en lokal bild av hur anmälningarna faktiskt ser ut och om det finns verksamheter där anmälningsbenägenheten är för låg.

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande frågor:

1. Hur ser utvecklingen ut i stadsdelen när det gäller orosanmälningar för barn i åldern 0–5 år, särskilt från förskola och BVC?
2. Hur bedömer förvaltningen att samverkan mellan socialtjänst, förskola och BVC fungerar när det gäller tidig upptäckt av barn som riskerar att fara illa?
3. Har förvaltningen identifierat hinder som kan bidra till att förskola eller BVC dröjer med, avstår från eller känner osäkerhet inför att göra orosanmälningar?
4. Vilka åtgärder har förvaltningen vidtagit, eller avser att vidta, för att stärka tidiga orosanmälningar och säkerställa att små barn i utsatta situationer får stöd i tid?